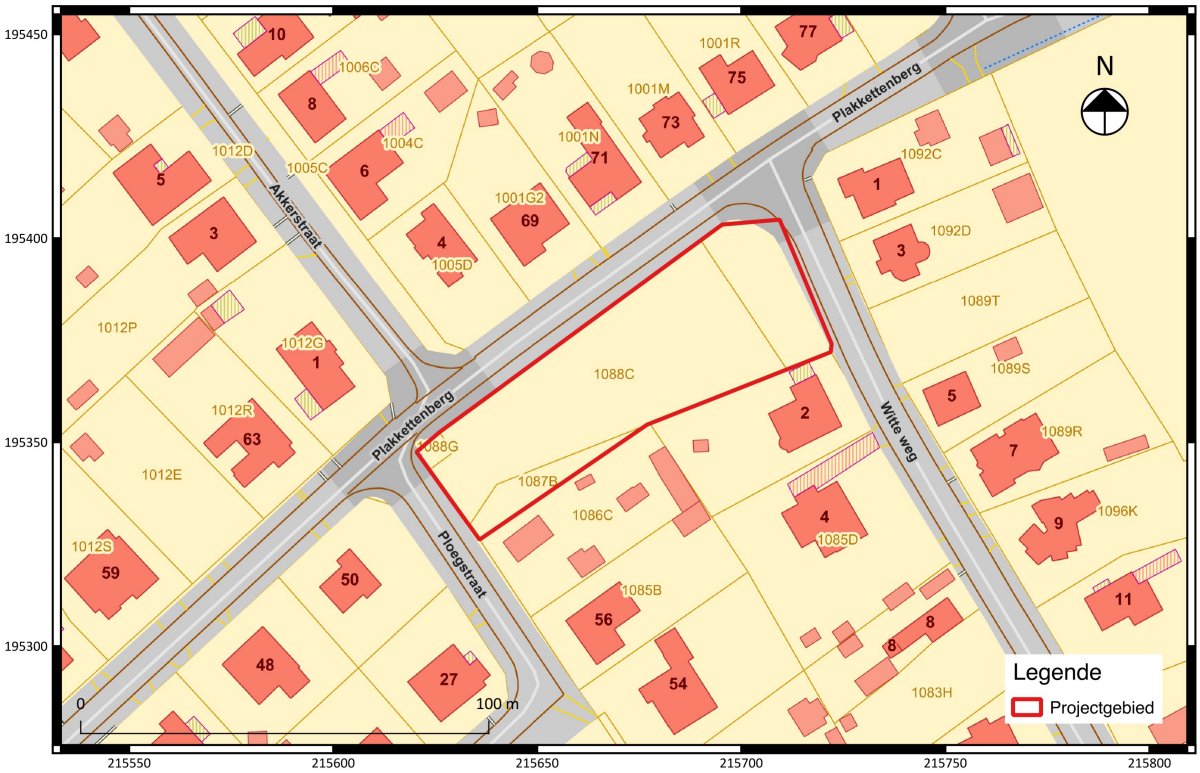
Archeologienota: Het archeologisch vooronderzoek aan de Plakkettenberg te Beringen

Marjolein van der Waa
Sara Claessens
Laurane Dupont

Tienen, 2018
Studiebureau Archeologie bvba

Archeologienota: Het archeologisch vooronderzoek aan de Plakkettenweg te Beringen

Marjolein van der Waa
Sara Claessens
Laurane Dupont

Tienen, 2018
Studiebureau Archeologie bvba

Colofon

Archeologienota: Het archeologisch vooronderzoek aan de Plakkettenweg te Beringen

Initiatiefnemer:	Mark Staels
Projectleiding:	Maarten Smeets
Erkend archeoloog:	Marjolein van der Waa
Auteurs:	Marjolein van der Waa Sara Claessens Laurane Dupont
Foto's en tekeningen:	Studiebureau Archeologie bvba (tenzij anders vermeld)

Op alle teksten, foto's en tekeningen geldt een auteursrecht. Zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van Studiebureau Archeologie bvba mag niets uit deze uitgave worden vermenigvuldigd, bewerkt en/of openbaar gemaakt, hetzij door middel van webpublicatie, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook.

Studiebureau Archeologie bvba
Bietenweg 20
3300 Tienen
www.studiebureau-archeologie.be
info@studiebureau-archeologie.be
tel: 0474/58.77.85
fax: 016/77.05.41

©2018, Studiebureau Archeologie bvba

Inhoudstafel

Inhoudstafel p. 1
Hoofdstuk 1 Bureauonderzoek p. 2
1.1 Beschrijvend gedeelte p. 2
1.1.1 Administratieve gegevens p. 2
1.1.2 Archeologische voorkennis p. 4
1.1.3 Onderzoeksopdracht p. 4
Vraagstelling p. 5
Randvoorwaarden p. 5
Beschrijving geplande werken p. 5
Huidige situatie p. 5
Geplande werken p. 7
1.1.4 Werkwijze en motivatie bronselectie p. 8
1.2 Assessmentrapport p. 9
1.2.1 Landschappelijke ligging van het projectgebied p. 9
1.2.2 Historische beschrijving van het projectgebied p. 14
1.2.3 Archeologisch kader van het projectgebied p. 21
1.2.3.1 Gekende archeologische waarden p. 21
1.2.3.2 Gebieden "geen archeologisch erfgoed" p. 23
1.2.3.3 Beschermde archeologische sites p. 23
1.2.4 Archeologische verwachting (datering en interpretatie) van het onderzochte gebied p. 25
1.2.5 Synthese en beantwoording onderzoeksvragen p. 25

Hoofdstuk 2 Landschappelijk booronderzoek p. 27
2.1 Beschrijvend gedeelte p. 27
2.1.1 Administratieve gegevens p. 27
2.1.2 Microreliëf en bodem p. 28
2.1.3 Onderzoeksopdracht p. 30
2.1.4 Onderzoeksmethode en -technieken p. 30
2.1.4.1 Methode p. 30
2.1.4.2 Technieken en motivering p. 30
2.2 Assesmentrapport p. 32
2.2.1 Resultaten van het landschappelijk booronderzoek p. 32
2.2.1.1 Bodem zonder B-horizont p. 33
2.2.1.2 Bodem met B-horizont p. 34
2.2.2 Interpretatie van het onderzochte gebied p. 35
2.2.3 Synthese p. 36

Hoofdstuk 3 Programma van maatregelen p. 39
3.1 Administratieve gegevens p. 39
3.2 Gemotiveerd advies p. 41
3.3 Programma van maatregelen p. 41
3.4 Voorziene afwijkingen van de Code Goede Praktijk p. 42

Bibliografie p. 43

Bijlagen
Bijlage 1: Plannenlijst
Bijlage 2: Foto-inventaris
Bijlage 3: Profielinventaris (boorkolommen)
Bijlage 4: Verkavelingsplan

Hoofdstuk 3 Programma van Maatregelen

3.1 Administratieve gegevens

Projectcode:	**2018B274 (bureauonderzoek)** **2018B132 (landschappelijk booronderzoek)**
Aanleiding:	De opgemaakte archeologienota kadert in een geplande verkavelingsaanvraag met in totaal een kadastraal oppervlakte van ca. 3192 m^2. Daarmee valt de vergunningsaanvraag binnen de aanvragen waarbij de totale oppervlakte van de kadastrale percelen 3000 m^2 of meer bedraagt (Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014 en de Code van Goede Praktijk).
Erkend archeoloog:	Marjolein van der Waa OE/ERK/Archeoloog/2017/00177, Studiebureau Archeologie bvba, OE/ERK/Archeoloog/2015/00002
Locatie:	Beringen, Plakkettenberg (fig. 1.1 en 1.2) Bounding box: punt 1: x= 215620, y= 195326 punt 2: x= 215722, y= 195405 Afd. 5, Sectie B, Percelen 1088G, 1088C, 1088N, 1087B
Periode uitvoering:	04-12-2017 t/m 21-02-2018
Relevante termen[37]:	Bureauonderzoek, landschappelijk booronderzoek, steentijd, paleobodems
Bebouwde zones:	Geen

[37] Thesaurus: https://inventaris.onroerenderfgoed.be/thesaurus

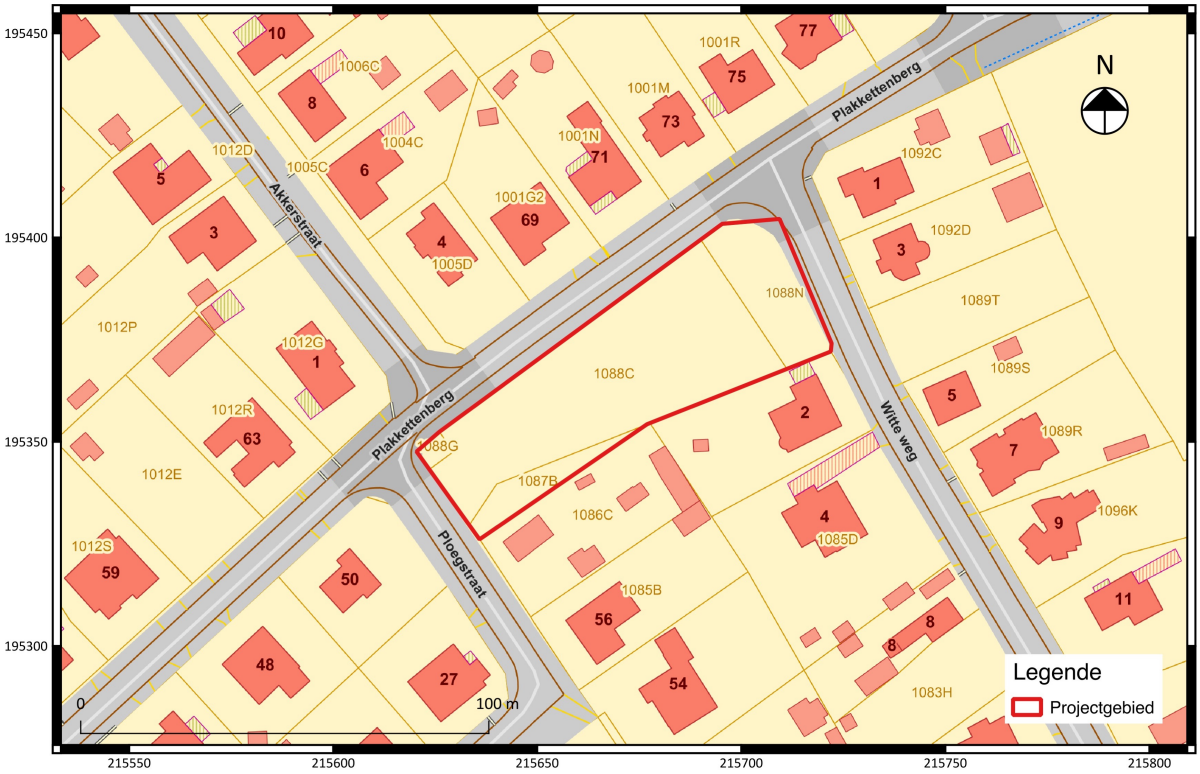

Fig. 3.1: Uittreksel van het kadasterplan met situering van het projectgebied (©CADGIS).

Fig. 3.2: Recente luchtfoto met daarop de huidige terreincondities aangeduid.

3.2 Gemotiveerd advies

Het projectgebied, met een oppervlakte van ca. 3192 m^2, ligt aan de rand van een riviervallei, in een zogeheten "gradiëntzone" die een aantrekkelijke locatie vormde voor antropogene (prehistorische) occupatie. Volgens de bodemkaart was er tevens mogelijk sprake van een afgedekte paleobodem (mogelijk duinzanden en podzolisatie), welke goede conservatie-omstandigheden bieden voor een *in situ* bewaring van dergelijke sites.

Het uitgevoerde landschappelijke bodemonderzoek heeft de gegevens van de bodemkaart echter ontkracht. Uit de velddata bleek geen paleobodem aanwezig, noch afdekkende lagen die een mogelijke bescherming van het archeologisch niveau zouden kunnen bieden. De archeologische verwachting voor het aantreffen van *in situ* steentijd artefactensites is overeenkomstig in dit geval bijgesteld naar laag. Voor het aantreffen van (grondsporen)sites uit overige tijdsvakken zijn uit beide *assessments* van de uitgevoerde onderzoeken geen indicaties naar voren gekomen.

Voor dit terrein bestaat op andere vlakken eveneens een laag potentieel op kenniswinst, buiten het ontbreken van een archeologische verwachting. Het betreft namelijk een zeer klein terrein, van slechts 3192 m^2 zonder mogelijkheid tot uitbreiding, want de bestaande bebouwing omsluit het plangebied volledig. Daar komt nog bij dat er een continue bebossing op (ten minste een deel van) het terrein is geattesteerd. Het is dus aannemelijk dat de ondergrond in zekere mate is verstoord door een sterke bioturbatie, zowel door flora als fauna.

Op basis van de bovenstaande argumenten wordt het potentieel op kenniswinst voor dit terrein als niet bestaande ingeschat. Het uitvoeren van verder archeologisch onderzoek wordt dan ook niet nuttig en onnodig bevonden. Conform deze bevindingen wordt dan ook geen programma van maatregelen opgesteld.

3.3 Programma van maatregelen

Omdat er geen vervolgonderzoek wordt geadviseerd, dient geen programma van maatregelen opgesteld te worden.

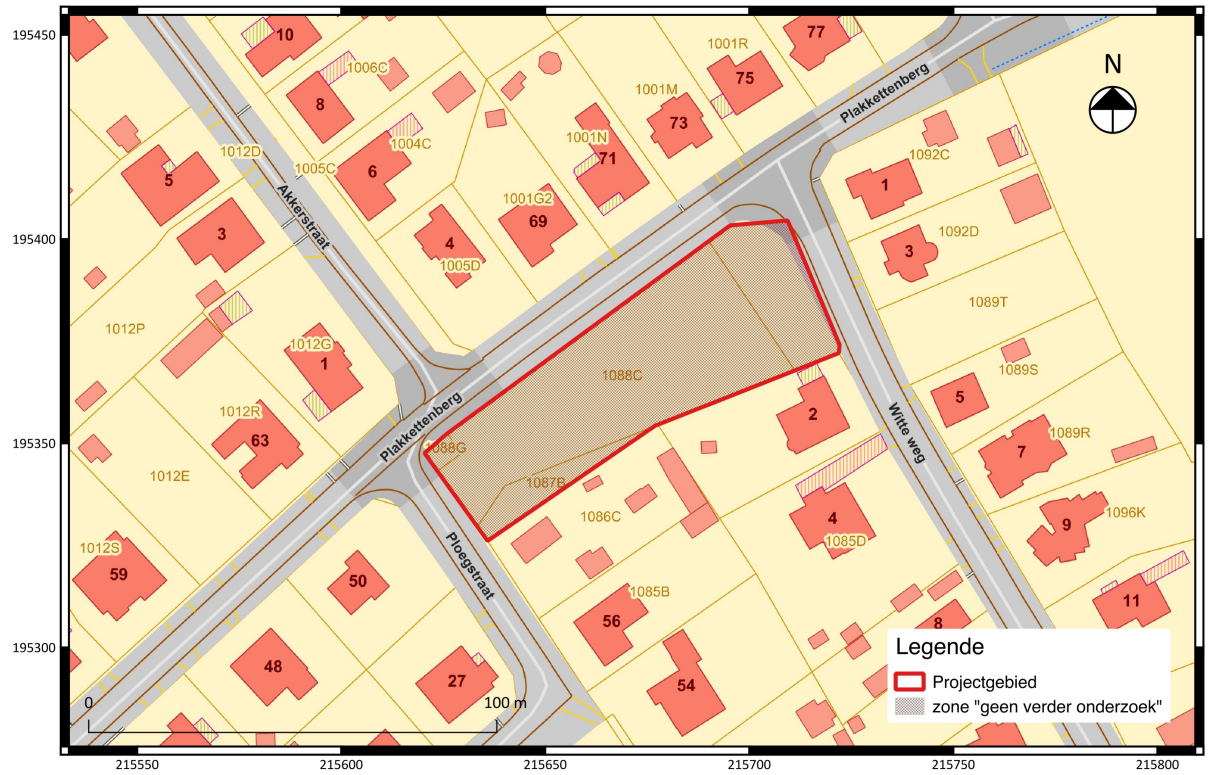

Fig. 2.3: Syntheseplan van de zone waarvoor geen verder onderzoek wordt aanbevolen.

3.4 Voorziene afwijkingen van de Code Goede Praktijk

Niet van toepassing.

Bibliografie

Literatuur:

ANTROP M., VAN EETVELDE V., JANSSENS J., MARTENS I. EN VAN DAMME S. 2002. *Overzicht traditionele landschappen*. Versie 6.1 (maart 2002). Gent: Universiteit Gent, Vakgroep Geografie.

ARCKENS M., GEELEN N., DE BEENHOUWER J. 2017. "Archeologienota Koersel Mosstraat". Wijnegem: FODIO.

BAEYENS L. 1975. *Bodemkaart van België: Verklarende tekst bij het kaartblad Beringen 62W*. Centrum voor bodemkartering.

BEUKELAAR–VAN GULIK T., HEIRBAUT E. 2017. "Een nieuwsocio-cultureel centrum aan de Klarinetstraat 26 te Koersel". Halle-Zoersel: LAReS.

DATEMA R.R. 2016. "Sportlaan, Koersel (gemeente Beringen)". Brugge: VEC.

DE BEENHOUWER J., ARCKENS M. 2016. "Archeologienota Beringen-Koersel Albert I Laan 41-43 Resultaten". Wijnegem: FODIO.

DE RIJCK A. 2017. "Archeologische evaluatie van het Lijntracé vanaf de Sint-Maartenlaan tot de Beemdenstraat, Heusden-Zolder". Aartselaar: ABO.)

DEVILLE T., HOUBRECHTS S. 2017. "Sportlaan te Beringen (gem. Beringen)". Hasselt: Condor Archaeological Research bvba.)

FREDERICKX E., GOUWY S. 1996. *Toelichting bij de Quartairgeologische Kaart: Kaartblad 25 Hasselt*. Katholieke Universiteit Leuven.

JANSSENS D., VAN DEN BERGHE K. 2017. "Archeologienota Brancardiershof te Heusden-Zolder (Limburg)". Gent: ADEDE.)

VAN DE KONIJNENBRUG R. 2017. "Archeologienota met uitgesteld onderzoek: Beringen, Pastoor Raeymakersstraat 31-33". Bree: HAAST bvba)

VAN DE WATER A.E.M. 2017. "Plangebied Schachtplein te Voort (Heusden-Zolder)". Nazareth: RAAP.

WESEMAEL E., DE LANGHE H. 2016. "Archeologienota Houthalen – Helchteren, Koerselsedijk: Site 'Closing the Circle'". Tongeren: ARON.

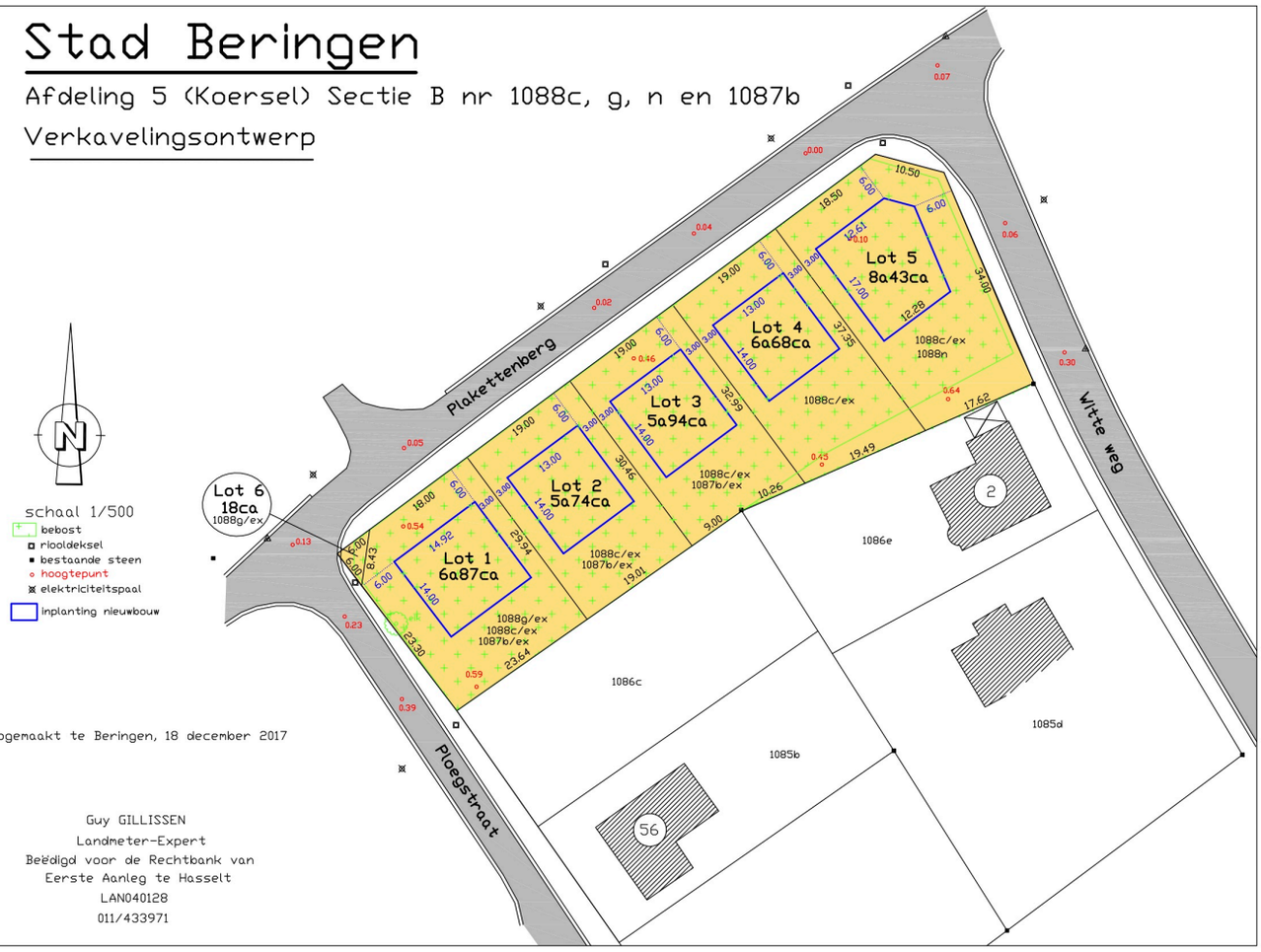
Websites geraadpleegd september 2017:

https://inventaris.onroerenderfgoed.be/
https://inventaris.onroerenderfgoed.be/thesaurus
https://onderzoeksbalans.onroerenderfgoed.be/onderzoeksbalans/archeologie
www.agiv.be
www.cartesius.be
www.dov.vlaanderen.be
www.geopunt.be

Stad Beringen

Afdeling 5 (Koersel) Sectie B nr 1088c, g, n en 1087b

Verkavelingsontwerp

Opgemaakt te Beringen, 18 december 2017

Guy GILLISSEN
Landmeter-Expert
Beëdigd voor de Rechtbank van
Eerste Aanleg te Hasselt
LAN040128
011/433971